

La noche de 12 años

Direcció: Álvaro Brechner

Països: Uruguai, Espanya, Argentina, França, Alemanya (2018)

Fitxa tècnica

Guió Álvaro Brechner **Fotografia** Carlos Catalán **Música** Federico Jusid **Interpretació** Antonio de la Torre, Chino Darín, Alfonso Tort, César Troncoso, Soledad Villamil, Sílvia Pérez Cruz, Mirella Pascual, Nidia Telles **Durada** 122 min **Gènere** Drama basat en fets reals **Llengües** Espanyol

Sinopsi

Any 1973. L'Uruguai està sota el poder de la dictadura militar. Una nit de tardor, nou presos Tupamaros són trets de les seves cel·les en una operació militar secreta. L'ordre és precisa: "com que no vam poder matar-los, els farem tornar bojós". Els tres homes estaran aïllats durant 12 anys. Durant més d'una dècada, els presos romandran aïllats en diminutes cel·les on passaran la majoria del temps encaputxats, lligats, en silenci, privats de les seves necessitats bàsiques, tot just alimentats, i veient reduïts al mínim els seus sentits. Entre ells hi havia Pepe Mujica, que més tard va arribar a convertir-se en president de l'Uruguai. (Filmaffinity)

Crítica

La història del llarguíssim i infrahumà confinament de José "Pepe" Mujica, Mauricio Rosencof i Eleuterio Fernández Huidobro és força coneguda. Dirigents del moviment guerriller Movimiento de Liberación Nacional, tots tres van ser detinguts el setembre de 1973 i confinats com a "ostatges" durant 12 anys en diferents presons. Això de presons és en veritat un eufemisme, ja que en molts casos ni tan sols estaven en cel·les sinó en pous o porqueres de dos per dos. Brutalment torturats físicament i igualment humiliats psicològicament, van resistir a la fam, a la degradació, a la incomunicació i a la bogeria per sortir en llibertat el 1985, convertir-se després en referents dins del Front Ampli i arribar fins i tot a ser senadors o president de la Nació.

La noche de 12 años és d'aquestes pel·lícules tocades per la vareta màgica (llegiu el talent dels seus realitzadors) en què tot el que havia de sortir malament va sortir bé (o molt bé). Producte de la coproducció amb Argentina i Espanya només un dels tres protagonistes és uruguaià (Alfonso Tort, que encarna Fernández Huidobro), mentre que els altres són el *porteño* Chino Darín (impecable com a Rosencof) i l'hispanò Antonio de la Torre (Mujica). I, contra tots els prejudicis, els accents no distreuen, les actuacions són molt creïbles, planes, d'acord amb les exigències i els diferents tons que exigeixen els seus personatges i la història en general.

El cor emocional i narratiu del film són aquestes *Memorias del calabozo* que van coescriure Fernández Huidobro i Rosencof; és a dir, la reconstrucció dels 12 anys a la presó en què pràcticament no van veure el cel, no van parlar amb ningú (es comunicaven entre ells amb un codi que van crear a través de copets en els murs) ni es van assabentar del que passava en el món real. A partir d'un extraordinari entramat visual i sonor amb múltiples capes, matisos, textures, Brechner (el mateix de *Mal día para pescar* i *Mr. Kaplan*) va treballar amb rigor el punt de vista dels protagonistes per, a través d'ells, submergir-nos en les seves percepcions: des de la constant i progressiva degradació fins als petits moments d'il·luminació, de revelació. El resultat són escenes en molts casos colpidores i alhora captivadores en el seu to al·lucinatori, paranoic o elegiac.

Les zones menys interessants (més convencionals) d'aquest *Atrapado sin salida* sud-americà tenen a veure amb els flashbacks (els operatius militars en els quals cauen el 1973) o el seu contacte amb el món real (les visites dels seus familiars). En canvi, són aconseguïdes i benvingudes les irrupcions d'humor negre o les escasses interaccions amb els guàrdies (el sergent enamoratís que interpreta César Bordón, l'absurd burocràtic quan un dels presos ha de defecar).

Potser en certs flashbacks s'apel·li massa a una estilització, una edició i una musicalització d'arrel publicitària, que alguns personatges secundaris (com el de Soledad Villamil, per exemple) no hi aportin gaire i que, per tant, la trama es dispersi i s'allargui massa en les seves més de dues hores, però a la resta del film hi ha tant talent, risc, potència dramàtica i sensibilitat que seria injust desmerèixer el resultat final per aquestes mínimes ensopagades. És impossible no identificar-se ni commoure's amb les històries de vida i de lluita (èpiques i íntimes alhora) d'aquests tres homes que van marcar com pocs la història uruguiana de l'última meitat de segle.

“La noche de 12 años”: premis i seleccions principals

Festival Internacional de Cinema d'Amiens 2018: Premi del públic a millor pel·lícula

Festival Internacional de Cinema de Berlín 2016: Premi ARTE International i premi Eurimages Co-Production Development – menció especial

Festival Internacional de Cinema Llatinoamericà de Biarritz 2018: Premi del públic a millor pel·lícula

Festival Internacional de Cinema del Caire 2018: Premi FIPRESSCI a millor pel·lícula i Golder Pyramid a millor pel·lícula

Cannes Cinéphiles 2018: Grand Prix a millor pel·lícula

Premis del Cercle d'Escriptors Cinematogràfic, Espanya, 2019: Premi CEC a millor guió adaptat

Festival de Cinema d'Oostende 2018: Premi Critics a millor pel·lícula i premi Look a millor fotografia

Premis Goya 2019: Goya a millor guió adaptat

Festival de Cinema de l'Havana 2018: Premi de l'Associació Cubana de Premsa Cinematogràfica a millor pel·lícula, premi de Casa de Las Americas a millor pel·lícula, premi Coral a millor edició i a millor so, premi Glauber Rocha a millor pel·lícula i premi Radio Havana millor pel·lícula

Festival de Cinema Llatinoamericà de Huelva 2018: 6 premis: millor pel·lícula, millor guió, millor fotografia, millor director, millor actor (Alfonso Tort)...

International Crime and Punishment Film Festival 2018: Premi del públic a millor pel·lícula

Festival Internacional de Cinema de la Resistència 2018: Premi a millor director

Festival de Cinema de Thessaloniki 2018: Premi del públic – Open Horizons

Associació de Crítics de Cinema Uruguaians 2018: Premi UFCA a millor pel·lícula, millor pel·lícula uruguaiana, millor director, millor actor (Alfonso Tort), millor actriu (Mirella Pascual), millor so i millor música

I moltes nominacions.

Álvaro Brechner

Filmografia com a director

2018 *La noche de 12 años*

2014 *Kaplan*

2009 *Mal día para pescar*

2007 *Segundo aniversario* (curt)

2005 *Sofía* (curt)

2003 *Trece kilómetros bajo la lluvia* (curt)

Biografia

Després de dirigir desenes de documentals i diversos curtmetratges estrenats en nombrosos festivals internacionals, **Álvaro Brechner** va escriure i va dirigir el 2009 el seu primer llargmetratge, *Mal día para pescar*, presentat a la Semaine de la Critique del Festival de Canes. El segon, *Mr. Kaplan* (2014), va ser candidat al Goya a la Millor Pel·lícula Iberoamericana. El projecte de **La noche de 12 años** va rebre una Menció Especial del Fòrum de Coproducció del Festival de Sant Sebastià 2015. La pel·lícula es va presentar a la secció Orizzonti del passat Festival de Venècia.

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

